

Cesta kolem Kuby za 14 dní

Petr Kučera

Petr Kučera

**CESTA KOLEM KUBY ZA
14 DNÍ**

ÚVOD

Největší ostrov Karibiku ve mně zcela přirozeně vyvolal explozi pocitů, o něž bych se nyní rád rozdělil i s dalšími lidmi. Země, kde není jediný McDonald's, místo billboardů jsou k vidění obličej Che Guevary s revolučními hesly a kde se i na dálnici vesele prohánějí koňské povozy, musí oslovit snad každého, ať už pozitivně či negativně. Kuba je jednoduše mnohem více než jen proslulé velmi kvalitní doutníky a až nebezpečně levný rum, Kuba má svoje nezapomenutelné kouzlo a to i přesto, že ubývá tradiční salsy a naopak přibývá moderní technologie. Pravdou ale je, že budoucí směřování ostrovní země v oblasti politiky dost možná přemění ráz té opravdové Kuby, takové Kuby, jakou jsem – naštěstí – stihl zažít já a o jaké budu psát.

LA HABANA

Všechno začíná „nekonečným příběhem“ při čekání na kufry na mezinárodním letišti José Martí poblíž Havany. Stroj líně vyplivoval bagáž na pás tempem 2 kufry za 10 minut, a tak byl zázrak, že na nás ty bezmála dvě hodiny počkal dojednaný taxikář. No aby ne, vždyť odměnu měl jistou již předem a navíc si umě zažádal o 5 dolarů více. Ty také nakonec dostal, neboť jsem o půlnoci na temné ulici v srdci dosud neznámé dvoumiliónové metropole neměl náladu na smlouvání. Kdo by také měl, když mu kolem pasu visí téměř 800 euro.

S pocitem nejistoty zvoníme na dveře naší Casa particular (tj. sdílený dům, to znamená pronajmutý pokoj v domě Kubánců; takové bydlení je mnohem ekonomičtější než v hotelu a navíc lze poznat opravdový život místních obyvatel) a krčíme se na prahu. Po chvíli vrznou dveře a za nimi nikdo. Pomaličku se šoupeme i s věcmi do domu, abychom vystoupili po kamenném schodišti do patra, kde na nás již čekají usměvaví domácí. Všichni čtyři se

vzájemně zdravíme a zatím co nás dueño (pan domácí) Vladimír uvádí do pokoje, obdivujeme krásně zdobený interiér starého koloniálního domu, jehož zastřešená velmi prostorná terasa připomíná spíše komnatu z nějakého paláce – vysoké stropy, velký těžký lustr z broušeného skla a sloupy, za nimiž se skromně schovávají balkonky. Dojednáme si snídani, osprchujeme se studenou vodou a jdeme zkusit spánek, který přichází na řadu o 6 hodin později, než jak jsme tomu zvyklí v České republice (na Kubě je o 6 hodin méně).

Probouzíme se do parného rána. Už od brzkých hodin paprsky slunce nemilosrdně bičují obyvatele Havany a spolu s nimi i nás. Peníze vyměňujeme v místní směnárně zvané Cadeca (španělsky však cambio). Zde začínáme pomalu poznávat mentalitu místních. Každý se s námi dává do řeči, aby nám po pár zdvořilostních frázích a klasickém odkud jsi (de dónde eres?) nabídl nějaké super výhodné služby, zboží, lístky. Nutno však podotknout, že nemusíte mít z místních lidí strach, a to ani před směnárnou s již zmíněným obnosem pod trikem. Nikdo vás neokrade, na Kubě je až neuvěřitelně bezpečno. Zdvořilé odmítnutí, případně drobná lež (nechci doutník, protože nekouřím), vám zajistí opět klid. Dalším novým poznatkem je vztah k práci. Pracuje se málo a nikdy se nikam nespěchá. I ve velmi krátké frontě můžete čekat klidně několik desítek minut.

Na Kubě platí dvě měny: kubánské peso (peso nacional) a konvertibilní peso (peso convertible, často nazývané CUC – čti 'kuk'). Turisté potřebují zejména CUC, jde o prestižní platidlo, které všude otevírá dveře a za které si koupíte převážně vše. Kurz je cca 1CUC = 25kč. Touto měnou platíte v restauracích, za ubytování, za benzín, za vodu, za rum, vstupné atd. Ceny v CUC jsou vždy výrazně dražší (například v restauraci zaplatíte za oběd pro dva kolem 15CUC, tj. 375kč, najdete-li však stánek s jídlem pro místní, můžete obědovat doslova za hubičku).

Národní peso si vyměňte také, ale podstatně méně (měli jsme za 700kč a když bylo kde, tak nešlo za 14dní utratit). Můžete jím platit na tržišti za ovoce, ve stáncích na ulici, v pekárně za chleba atd. Na vesnicích a místech s menší koncentrací turistů již na mnohých místech – obvykle stánky venku (pečené maso vyjde na 10kč, zmrzlina na 5kč). Co neutratíte, vyměníte zpět.

Pro výměnu je mnohem výhodnější euro! Zpětná výměna je lepší na dolary.

Po komplikované výměně (viz tabulka) nám již nic nebrání v objevování krás Staré Havany. Město má bohatou historii, a proto není divu, že jeho domy jsou živoucí učebnicí architektury. Havanské pamětihodnosti překypují směsicí nejrůznějších stylů. To se někdy děje i v rámci jednoho domu, v němž si konkurují například stavební prvky neoklasicistní a neobarokní spolu s maurským slohem. Takový typ architektury je přezdíván jako

eklekticismus (laicky řečeno vybírání toho nejlepšího ze všech různých stylů). A právě eklekticismus je v hlavním městě Kuby všudypřítomný, což ho činí okouzlujícím a nezapomenutelným.

Nebudu zde vyjmenovávat a popisovat všechny památky Havany, kterých je v centru města bezpočet. Navíc se spousta dalších domů a památek rekonstruuje, a tak tato živá metropole slibuje do budoucna ještě hezčí a přitažlivější prostředí svých charizmatických ulic.

Obrázek 1: Plaza de la Catedral

Havana je na rozdíl od jiných kubánských měst velmi rozmanitá. Úzké uličky Starého města vyplňují kostrbaté koloniální domy, jež se na sebe těsně mačkají, občas se z ničeho nic objeví malé náměstíčko vyplněné výstavními domy a paláci, v nichž dnes často sídlí některé z mnohých muzeí. Zcela odlišnou částí metropole je pak čtvrť nazývaná Vedado. Tvoří ji široké bulváry protnuté šestiproudovou silnicí a lemované prostornými paláci, poněkud zastaralými kiny a restauracemi (doporučuji především ulici La Rampa – calle 23). Vedado a Staré město spojuje například pobřežní promenáda Malecón, která je během dne nemilosrdně bičována paprsky slunce. Jinou spojnici je pak Čínská čtvrť (Barrio chino), která je však svým současným charakterem spíše místem s vyšší koncentrací čínských restaurací vedených Kubánci. Další kontrast je pak zřejmý, porovná-li turista malá, za to však velmi rušná a krásná náměstíčka Staré Havany s rozlehlými náměstími Moderní Havany. Za nejhezčí náměstí Starého města je mnohdy považována Plaza Vieja, jejíž domy lze právem považovat za výstavní skříň Havany. Mezi turisty je profláknutější Plaza de la Catedral se známou katedrálou svatého Kryštofa, kterou obklopují kavárničky. V Havana Vieja (Stará Havana) doporučuji také Plaza de Armas, které bylo v minulosti velmi důležitým místem.

Obrázek 2: Plaza de la Revolución

Za pozornost zde stojí celá řada staveb od El Templete, Palacio de los Capitanes Generales přes Palacio del Segundo Cabo až po Castillo de la Real Fuerza. Moderní Havana je – jak se lidově

říká – úplně jiná káva. Náměstí Plaza de la Revolución je přehlídkou tuny betony. V poledních hodinách se zde slunce předvádí v celé své parádě, a tak doporučuji přinést si s sebou zrníčka kukuřice, abyste si mohli za pár minut vychutnávat popcorn upražený karibským žářem. Na Náměstí Revoluce můžete pořídit fotky Fidela a Che Guevary, kteří zkušeně pózují na zdech paneláků. Za naší návštěvy byla pro opravy zavřena vyhlídka na památník Memorial (věnovaný José Martímu), která by podle mě byla vynikající, neboť musí skýtat parádní podívanou na město.

Obrázek 3: Capitolio